

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 34 фр.)
а на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відповідний рахунок. Рекламний неопечатаний віллі від порта. Рукописи звертає редакція лише за попереднім застереженням і залученням належності поштової.

В справах редакційних можна устно порозумівати ся що дня від 9—10 рано і 2—3 по пол. крім неділі і свят.

В справі учительського віча.

Становище великої частини кімчанського руского учительства, як також стаття — вибачайте за слово — „руского учителя“ в „N. fr. L. Z.“ дала товчок до полеміки на шпальтах „Буковини“. Заговорила сама редакція, заговорили товариші-учителі, не бракло й голосів послів.

Люди дійсно думаючи не могли мовчати, коли видять, що задля якихсь непорозумінь одиниці — татне ся до борби цілий загаль; мовчати тоді, коли якийсь безхарактерник — задля мізерного гроша — готов не лиш сам скочити у вороже багн, та ще й других рад би туди потягнути, як се виходить з етати у „N. fr. L. Z.“.

Я не буду здержувати ся на сім місці, бо мені не-просту сором, що такий учитель дучив ся, та що дехто з нашої „братії“ має вовчий апетит на наш бідний нарід і других рад би ним похачувати, як лиш зараз не заплатить ся ему відступного у формі регуляції учительської платні! — Мене зовсім не потішають заяви, що автором знаної статті у „N. fr. L. Z.“ не міг бути учитель рускої народності; не потішають тому, бо він сам себе — може для більшого дезкредитованя, кого там мав на гаді — туди зачисляє. Інша річ, чи се дезкредитоване ему удало ся, або чи в будучности удасть ся.

Декому дуже запахло товариство „Lehrerverein“. Не можна би впрочім мати нічо против сего товариства, коли-б ми не мали свого питомого! От, і на зборах вашківської філії тов. „Руска Школа“, 4. с. м. піднісав ся голос учителя Балашескула, що товариство „Lehrerverein“ і для руского учительства прихильне, і ралів — хоч про око за застереженнями — підпирати „N. fr. L. Z.“! А хоч дістав належну відправу від тов. Руснака, Герасимовича і Гринишова, то все таки можна припускати, що ся гадка курсує далше між певною частиною наших товаришів.

Позаяк і в інших повітах могли б дучити ся подібні міркування, а справа не маловажна, бож доторкає моральної сторони учительства, тому думаю, що тов. Гордийчук мав повну слушність пропонуючи загальне віче буковинського руского учительства в Чернівцях. На таким вічу розверилоб ся може ще не одно задушевне бажане деяких, що причислюють ся також до нашої нації, або й обдумало би ся способи, як такі і подібні прояви викоринити, зглядно зняти зглядом них відповідне становище.

Впрочім ми повинні зняти ся не тільки справами, що нам докучають, але й такими, що нас і наш народ осоромлюють!

Розумієть ся, що день 5. січня пропонувавший тов. Гордийчуком на скликане віча за близько вже, щоб можна сей речинець уважати за відповідний. Та

се вже повинен рішити скликающий комітет, до якого — на мою думку — повинен належати центральний комітет тов. „Руска Школа“, покликавши еще відповідників філії того товариства, а деб їх не було — учительських делегатів. Товариству „Руска Школа“ належало-б ся тут першештво, бо руско-українське учительство в ній поважно заступлене.

Така моя думка о сій справі. Учитель.

Політична хроніка 1907 р.

1907. рік стояв під знаком виборів і угоди. З кінцем січня обі палати ухвалили виборчу реформу, 17. законодатний період скінчив ся, старий парламент курявийний зник. 30. січня розв'язано Раду державну і розписано вибори на основі загального права виборчого. Правительство Бека звернуло ся до населення, щоб вибрано послів, котрі би не оставляли журбу про державу самому правительству і не обмежали ся тільки на заступництво поодиноких бажань населення. Почала ся виборча боротьба. Старі союзи розбили ся й до парламенту увійшли нові партії.

17. червня скликано нову Раду державну, а два дні пізніше заповіла престольна бесіда богату програму праці для нового парламенту. Осередок еї мала становити угода з Угорщиною та цілий ряд важних соціально-політичних і господарських реформ, яких переведення поручено новому народному заступництву.

Рада державна розбила ся на 21 клубів та союзів. Чехи, Хорвати, Сербі й Русини виступили з правно-державними застереженнями. Бар. Бек розвинув 27. червня свою програму для найближчої будучности, заповідаючи політику „чесних цілп, чесних средств і середньої лінії“.

Християнські соціали заступили ся з клерикалами, щоб при виборі президії виконати свій вплив. На поручення д-ра Люеґера вибрано 25. червня д-ра Вайсхрннера президентом палати. Чехи й Польки виступили з вибором Жачека й Старжинського віцепрезидентами. Проти вибору сего останнього внесли Русини протест і задемонстрували відєспіванем народних гимнів, потім прийшло до злагоди: віцепр. Старжинський зобов'язав ся не президувати тоді, коли говорити-ме руский посол.

Адреси не ухвалено. Уповажнено президента заявити у стій престода льояльність палати і висказати подяку за виборчу реформу. Палату панів доповнено 16. червня, покликаним 14 дідичних і 30 доживотних членів. 24. липня нову Раду державну відрешено до осені. Правительство ужило енергій в цілі вироблення угоди з Угорщиною. З початком року закінчено перше читане цілого комплексу угодового в назначених обома правительствами міністеріальних

комісіях. Через ціле літо аж до осені тигнули ся пероговори, які нераз грозили розбитом. Аж 5. жовтня доведено угоду до кінця. 16. жовтня появились угоді предложена у Відні і Будапешті перед парламентарними заступниками.

Щоб забезпечити угоду в палаті послів більшість, був барон Бек приневолений зняти ся реконструкцією кабінету, плянованою передом аж по ухваленню угоди. Ческа політика поступатів грозила ударенням умовленої угодової політики. Також і опір християнських соціалів і німецької аграрної партії супроти угоди приневолів барона Бека покликати в кабінет членів сих стороництв. В надолісті протест уступили з кабінету міністри Форшт, Пацак, граф Аверсберг і Праде; на їх місце прийшли послы Фідлер, Прашек, Ебенгох і Пешка, а для д-ра Гесмана намічено кресоване міністерство робіт. 12. надоліста явили ся новоіменовані по перше на лаві міністерської. Кілька днів опісля наступила зміна в міністерстві для Галичини (властиво для Польків); Польске Коло на місце графа Дзедушицького внесло свого презеса Абрагамовича. Слабкість міністра крайної оборони фельдцеймистра Лячера спричинила покликание на його місце фельдмаршаллітнанта-Горґі. Недоволене викликане покликанием обох клерикальних міністрів, старав ся барон Бек усунути заявою на зборах промисловців, що правительство в своїй цілій політиці не дасть ся збити з вибраної посередньої дороги.

Разом з заходами в цілі ухвалена угода прийшов великий перегляд клерикальної армії на католицькій конгресі в Відні 16. надоліста і бесіда віденського бурмістра про „завойоване університетів“. Бури яку викликала ся бесіда в парламенті і в публичній опінії, дала доказ, що повний тріумф клерикальної партії проголошений д-ром Люеґером також і в новій палаті послів стрічає на сильний опір, надто в області шкільництва.

Між тим угодові предложена полагоджено в комісіях палати 26. надоліста. В останній хвилі загрозла угоді новою обструкцією бурлива обструкція Русинів, та остаточно вона тільки посунула справу наперед. 17. грудня палата послів а 22. грудня палата панів ухвалила угоду в третім читанні.

В протягу року мусів цісар назначити квоту дорогою цісарського відручного письма з 28. липня знова на пів рік аж до 31. грудня 1907. з дотеперішній висоті. Нововибрані квотові депутатії зійшли ся в надолісті і коли уторока депутатії 22. надоліста згодила ся на предложене підвищення уторокої квоти о два процент далась спротога порішену депутатіями квоту рівночасно з угодою переперти в обох парламентах.

Нова палата ще не виконала доси свого права над контролею державних фінансів. Перед кінцем сесії треба було ухвалити шість місячну бюджетову прові

Іван Діброва.

3 мого дневника.

По маленьких горбках розкинулись білі хатки, а над ними світило райшнє сонце. Світило гарно, усміхало ся, наче щаслива мати до дитини. А хатки ховались у зелені, у білі цвітї.

Я стояв за селом, дивив ся на нього і жалі було мені його покидати, жалі за високими вербами, за зеленим лісом, за товаришами.

Товариші стояли вкруг мене і говорили: Тай ти йдеш від нас, будеш паном, тай не будеш з нами бавити ся. А ми завтра підемо з худобою в поле, нарвемо гарних чічок і сплетемо вінки та будемо справляти весілля Марійці, а тебе не буде між нами. А відтак вберемо Василька мов на смерть, положимо його на землю, засвітимо свічку і відправляти мемо панахиду, тай будемо плакати, ніби за тобою, що нас покинув.

— „А мене тато пішло позавтра на лан, я зроблю коло плуга 10 крейцарів, тай напишу тобі лист, як ми бавили ся,“ — сказав Іван.

— „А від мене візьми сі чічки на памятку, щоб, як будеш паном, не забув на мене,“ — промовив Юрко і слюзи покрутили ся йому в очах.

— „Тай нас не забудь, не забудь ніколи,“ — прошептали майже всі разом.

— „Мамо, тату, я не хочу йти до міста, я хочу бути разом з хлопцями. Тут так красно, так гарно, мені так добре з ними,“ — залепотили мої уста і дрібні слюзи полили ся по обличчю.

— „Ні, синку, ти мусиш йти. В школі буде красше. Ти будеш вчити ся, станеш паном, тай не знати меш мужицького горя.“

— „А там не буде таких добрих товаришів, там нема таких верб високих, тай ліса зеленого“ — промовив я скрізь плач.

— Там все є, там є гарніші хлопці.

І фіра рушила.

Я махнув рукою до товаришів і поїхав. Плакав і обтирав слюзи біленьким рукавом. Мама вговорювала: — „Прийдеш до школи, вбереш ся в панські річи і всі будуть думати, що ти пан. Сядеш з панським сином разом і будеш вчити ся. А як вивчиш ся, то вже не підеш на лан до роботи. А як прийдеш знов до дому, то всі будуть тобі зазидувати. Чуєш синку, всі будуть тобі зазидувати!“

Я обривав дрібнєсенські листочки із гарних чічок кидав їх на землі і вони губили ся в поросі. Тай летіли за ними мої буйні мрії, мої леліані думки за гарном та красним хлопчачим віком і щезали перед новою дорогою життя. Яке воно буде, те нове життя? Чи вестели воно мені дорогу цвітими чи колючим тернем? Чи стрічу я щирі серця, людські душі, чи відслонить мені той світ божу правду у всій своїй величї?

Високі, сірі доми стояли перед мною, мов страшні привиди темної ночі і наповняли молоде серце невисказаним страхом.

Я пригорнув ся до мамі.

— Що я буду робити в місті?

— Будеш вчити ся.

— А відтак?

— Будеш чоловіком.

— Яким?

— „Щоб не потребував бідувати так, як ми.“

— „А відтак?“

— „А відтак? відтак будеш нашою підпорою. Будеш шукати у людей правди.“

Послідна чічка випала мені з рук і впала під колеса. Вони її стоптали. Ах, як жалі, як жалі було за нею...

Ношу я твою заповідь, дорога мамо, як який талісман у душі. Ношу її, та хожу від краю до краю і шукаю в людей правди. Шукаю, ох, шукаю...

Тай шукаю я спокою душі, шукаю тих щирих сердець, що лишив дома, шукаю розсипаних мрій-перел, тих гарних, пахучих чічок — і нічого не нахожду. Нічого! — Розсипались вони, як ті дрібнєсенські листочки чічок, які я погубив дорогою до нового життя. А вони гарні були, тай погубивсь, розтоптали їх люди. Так немилосердно!...

Я вчив ся. Казали мені, що добре вчив ся. А як приходив зі школи до дому, то нагадував рідну стріху, нагадував товаришів, то сумно мені було і я плакав. А відтак забував все і знову вчив ся. Лиш як засипляв, то буйна уява малювала мені образи. Такі гарні, красні малюнки, повні цвітів, повні зелені розкоші, дитячого щастя.

І жив я тим щастем, так приємно тоді було. Я пробуджував ся і все минало і приходила звичайна буденність. Повна нудьги. Тай те минало. Я зживав ся з життям. Казали мені, що треба переродити ся, треба пірвати всі мости за собою і забути на колишнє життя, бо новітнє життя того вимагає. Як тяжко, як трудно було те для мене. Мені живо ставали перед

зорию; однак удаю ся міністром скарбу Коритовским предложений бюджет вже раз передати в комісію.

З виглядом на великі національні і соціальні задачі відрочено Раду державну.

Вісти з Росії.

Праві селяни в Думі.

— З ким я не балакав — оповідає співробітник „Товарища“ один з поступових послів — всі стоять за відібраним панських земель. І разом з тим вони відхрещують ся від примусового відібрання, як чорт від ладану, хоча де-хто з них висловлюється за те, щоб не дати ніякого викупу тим панам, які нічого не вклали й не вкладають в свою землю. От селяни землеустроїтельних комісій або властителей великих земельних участків — то зовсім інша річ: вони нашпиговані селянським банком, переселенням, і більше ні про що не хотять слухати.

— Але чому-ж в таких разі селяни сидять зправа?

— Перш за все багато де хто просто боїть ся, тим паче, що де-котрі займають офіційні посади — адже, самих старшин коло 20. Чого нам за ліву лаву страждати? — запитують вони: адже всі лави однакові. Боїть ся селяни й того, що зліва сидять „зрадники“, які проти Царя, а праві селяни — монархісти, й заява Коваленка починає ся-ж із того, що, мовляв, Цар Самодержавець скликав Думу. Інші стають на практичний ґрунт: що нам робити з лівими? З ними навіть в комісію не проскочити! „Не гуди мене — писав у відповідь на закиди сина один із селян-послів — що сижу зправа: мое серце знає, що треба людям“.

Сі уваги — додає від себе співробітник „Товарища“ — перевіряв і я особисто підчас розмови з групою селянських послів. Серед них було кілька волостних старшин; всі — люди літні; один — вже сивий дідуган з великою бородою.

Ліворуч від мене — член с. р. н. Він також волостний старшина, торговець, має більше 100 дес. землі. Одягнений в піддвоку, поводить ся авторитетно, говорить не обмежуючи себе висловами, балака, наче сокирою рубя; інші селяни його ніби-то боїть ся. Лівих він вважає „скаженими“, багатьох з них, на його думку, підкуплено, закон 3 го червня вважає справедливим, як кару, накладену на селян за те, що вони „не оправдали довіри“. „Я чорносотенець, але проти погромів“ — заявляє він, — „хоча зараз же з великим задоволенням оповідає про те, як в його місцевості „задали перцю забастовщикам“. Поруч з тим, він ставить ся негативно до „вибриків“ правих; проти-ж поміщиків він „нічого не має“, але стоїть за поступовий податок з прибутків, як за захід, який може розрубати „гордіх вузлик“ — земельне питання, поки-ж що визнає тільки переселення й селянський банк.

Коли розмова заходить про землю, вона набирає більш загального характеру, посиди стають живішими, в промовах пробивають ся щиріші нотки.

— Землі? Голубчику, де її не хотять, де про неї не говорять? швидко, горяче, оживившись, наче випивши, заговорив дідуган з великою бородою. Був я в багатьох місцях — і скрізь одне: землі! На залізницях, на пароходах їдеш — знов одне чуєш: „землі!“

— Всі ми від Адама й Еви походимо, — сумно, придушено голосом заговорив другий, — а в одного

цїле море землі, а в другого її вершками міряти доводити ся.

— Чого-ж ви хочете?

— Ми грабіжу не хочемо. Ми памятаємо царські слова: власність незаймана. Але власність завжди була незайманою, а в 61. році дали ж селянам землі. Ось і тепер треба так зробити.

— Та як же ви сподіваєтесь відібрати ту землю?

— Ось бачите — сказав якийсь сумний селянин, — тепер селянин цує з голоду на своєму клатку, а податки платити він мусить. От ми й гадаємо, як би завести поступовий податок на прибутки. Тоді голяк трохи віддихне, а поміщикаві, може й покажеть ся занадто важким платити високий податок, — от він і пристане на те, щоб на невеличку платню передати свою землю в казну. І селяни будуть ситі, й сіно цїле: селяни й землю мати муть, й примусової експропріації не буде. От сього ми й хочемо: ми нікого не хочемо кривдити.

— Ти думи на стїну лазили, — вставляє другий. — Ми-ж хочемо обережно: яка користь з того, що Думу розженуть?

— Через що-ж ви не сидите на лівій?

— А прийде час, де Бог покаже, там і сядемо.

— Та поміщики-ж не пристануть на поступовий податок?

— З нами голосувати муть кадети, ліві, частина октябристів, яка не від того, щоб по християнському поділитися. Де-які батюшки в земельній питанню голосувати муть з нами.

Так устами правих селян говорить голос селянської нужди.

Епілог облоги Порт Артура.

В Петербурзі відбуває ся тепер процес проти героїв з російської-японської війни, в першій мірі проти генерала Стесля, героїчного оборонця Порт-Артурської кріпости, як тоді загально говорили, а як пізніше показало ся простого обманця. Судове слідство виказує, як по „геройски“ борон ся Стесель і сопр.

Стесель тримає салдатів півголодними — довідуємо ся з процесу — а Японцям при здачі самих коней віддано звиш трох тисяч. Люде годували і почала ширити ся епідемія цинги; за пуд чіснику, що являєть ся средством против цинги, платало ся по двіста рублів — а Японцям віддано п'ять тисяч фляконів клюквенного екстракту (клюква — се дуже кисла ягода).

Людей годували таким хлібом, що на нього тяжко було дивити ся, не то що їсти — а тисячі міхів доброї білої американської муки горами лежали складені на площі. Живіри замерзали в окопах, ходили в цілком подертих чоботах, помотаних ганчірками, поперевязуваних — а Японцям віддано тисячі нових чобіт і шкір. А коли довело ся віддавати Порт-Артура скільки-ж ще всякого добра знищено! Японці кілька місяців годували російських полонених тими консервами і солониною що витягали з моря.

Тепер все те мусить виходити на верх — і виходить. І цілий світ цїкавить ся тим, що робить ся тепер в сали суда та сьміють ся над наївними державцями, що поспішали обдарувати пройдисвіта Стесля золотою зброєю, почесними відзнаками і т. д. Одна за одною проходять перед очима всі перипетії світового скандала. Ось Кінч-жоу — „ключ Порт-Артура“. Серйозну позицію треба було і боронити серйозно; але що-ж робить ся? Поручають ся оборона ген. Фокови. Під страшним вогнем стоїть полковник

Третьяков і просить помощи, — Фок відмовляє. Що позиція серйозна, се стверджують всі; генерал Надеїн висилає покріплене, але Фок завертає його назад. Третьяков шле ще раз кондуктора Янова, але Фок заявляє, що резерви не дасть і починає длати цокл Третьякова. Врешті сам полковник їде, але Фок кричить, дає і резерви не дає... А Японці вже близько, в 400 кроків, пересилають війська з правого крила на ліве, генерал Надеїн бачить се і посилає на ліве крило покріплене, а Фок — завертає його назад. В найкритичнішу хвилину ліве крило остаєть ся без підтримки і Японці б'ють.. Росіяни тікають в повнім неладі, позиція колючасальної ваги остаєть ся в руках Японців... Що ж робить з того Стесель? Придає своїй телеграмі таку редакцію, котра не лише сумніву, що він, Стесель, брав найгорячішу участь в битві (хоч сам сидів за 60 верст в Порт-Артурі); писав що військо відступало в повнім порядку і в кінці просив ордена св. Георгія (видаєть ся лише простим жовніром за особисту хоробрість; мати Георгія офіцери — се велика честь) та і не тільки Георгія, а ще й золотої зброї з брилантами — для кого?... для ген. Фока. Для того самого, що віддав Кінч-жоу Японцям, не скориставши зі своїх сил!

По Кінч-жоу Фок був назначений начальником загальної резерви. Японці наблизились і дуже грозили укріпленням східного фронту. Оборону мав тоді в руках ген. Смирнов, котрий приказав Фокови з 14 тим полком засісти в укріплених місцях. Фок відповів Смирнову, що „не радить йому сього робити“. Ген. Смирнов повтаряє приказ і сам їде дивити ся як він виконуєть ся. Полк справді готуєть ся до виступу, але... Фока при нім не має. По тім, уже в бою ген. Смирнов помічає, що в полку бракує батальона; окупуєть ся, що Фок нарочно оставив сей батальон в казармах... Сам же Фок весь час оставав ся в своїй хаті... Сі два приятелі — Фок і Стесель — і герої однакові: Стесель також доносив Куропаткіну про себе, що з 26-го січня був особисто при кождім бомбардуванню, але... його ніколи ніхто там не бачив.

Коли Куропаткін приказав Стеселю віддати кріпость дійсному її командантові ген. Смирнову, а самому їхати в манджурску армію — Стесель просто того приказу не послунав. Навіть наважив ся узурпував собі всю власть кріпости і привселюдно виявляв ся, що він „упразднил коменданта“. Коли командант видавав розпорядження треба було тільки поскаржити ся Стеселю — і розпорядження змінено. Щоб не дати змоги Японцям орієнтувати ся, ген. Смирнов зведів зі сторони моря на ніч закривати огні в вікнах і бальконах. Всі так робили, лише Стесель умисне казав як найбільше світити в своїх вікнах, а коли жандарм нагадав слугам Стеселя про приказ, Стесель казав жандарма посадити в арешт.

Коли Порт-Артур відрізали від світа ген., Смирнов енергійно взяв ся укріпляти твердиню; виявив ся крайній недостаток грошей і ген. Смирнов просяв у Стесля 50 000 рублів. Стесель не дав, і роботи треба було зупинити, аж поки не вмів ся в справу покійний ген. Кондратенко.

В останній період осади Порт-Артура Стесель двічі збирав военну раду: Перший раз 26 падолиста — і тоді вже полковник Райс (теж „герой“) підняв питання, доки держати ся, але тоді ще живий був ген. Кондратенко і він енергійно запротестував проти всяких розмов про капітуляцію. Але 2. грудня Кондратенка не стало, а на його місце призначено сердечного приятеля ген. Фока — і кріпость пішла скорими кроками до здачі.

очима давні картини, ті спомини красних хвиль, а я мусів з ними прашати ся...

Чи знаєте, товариші моїх молодечих літ, що ваші чічки погубив я по дорожці ще тоді, як вас покидав? Їх вітер розвіяв, їх порох припав, але вони не знищені. Ні, вони ще зацвітуть, зацвітуть ще так гарно, як колись пили, але не тут, ні, тут ніколи вони не зацвітуть. Тут душно, нема повітря, немож дихати. А у вас так просторо, так вішно... У вас цвітуть чічки, а тут терне, погане, колюче терне. А як хто занесе сюди чічку, то її потопчуть ногами. Брутально потопчуть і викинуть на брук. Я потоптав ваші чічки, та вас не забув, а так лише понав у вир „культурного життя“.

Чи манило мене те життя до себе? Манило так, як манило на роздоріжжю блудний огнік. Ти їдеш до нього, хочеш хвтити руками, загріти ся коло нього, а тут глянц, огню нема, він знову десь далеко. І тобі змивно. А глянц знову, то гарна цвітка. Віжиш, хочеш зірвати, налюбувати ся нею, її пахощами впити ся, а прийдеш близько, цвітків нема. Замість неї стоїть колючий бодяк, та поколов наліц і тобі тяжко стало на душі. Збирає ся на плач і котять ся по обличчю гіркі слози. Дивив ся кругом себе, нічого нема і ти стоїш і плачеш. Нема чічок...

Так я шукав правди.

Ходив по панських хатах, по гарних покоях, приглядав ся житю і шукав щирих сердець і сьватої правди, і не находив. Нічого не находив. Навіть тої

простої, не лукавої щирости, яку найшов дома, не міг тут знайти.

Та ні. Я находив щось такого, що було для мене новим, що між давними товаришами не стрічав.

Чи знаєте, товариші, що то така безхарактерність, злоба, лукавство, пинїзм і підлість? Ні, ви не знаєте, бо не знаєте того життя так, як я його не знав. Се не ваші прикмети, ні! Се прикмети тих людей, між яких пісала мене шукати правди для вас. Се не ваша скромність, се людська гордість, яка ділить людей від людей! — Ох зробила вона границі між людьми, великі границі. Такі високі, грубі мурі, тай сильні, сядні. Я їх не годен розбити. Як я це був з вами і плавав, коли часами домала бура маленькі деревця, так мені говорили: „Дурно. Головою мур не розібеш“. Шкода робити так, як шкода мені ще того маленького огніка життя...

А відтак приходив я до дому замикав ся в хаті і самий між чотирма стїнами снував думи. Зразу малесенькі, шовкові нитки снував, а відтак пускав ся на широке море і серед грізних бур справляв сам собі скажений танець. Як танець головно до зенту, то я заривав пальці у волосє і бив голову до стїни. Не памятаю добре таких хвиль, бо тоді звичайно рвали ся всі нитки, а з ними і моя пам'ять щезала. Тай я засипляв...

І сніались мені просторі поля, зелені дуги, високі верби, гарні пахучі чічки, і ясне сонце. Я бавив ся проміннями того сонця і впивав ся запахом чічок. А відтак приходили товариші, брали мене між себе і ми бігали, та ловили мотилів, або сплітали вінки і співали пісні. Такі щирі, мужицькі пісні. Вони так чарували нас. І природа нам вторувала. — відтак

сїдали на зелену мураву, та вповідали казки. Про зачаровану царівну, що жила за далеким морем, про діда велитня і інші. Але я забув і ті казки і пісні. А як сонце ховало ся за високий горб, то ми йшли до дому...

Як я пробуджував ся зі сну, то був змучений і тоді сьміяли ся з мене стїни. Так лукаво сьміяли ся і говорили:

Ха, ха ха! Ти підпора ролічів, ти поборник правди. Ха, ха, ха! Ти покинув людей і що найшов? Тиранів? Покинув сонце [та шукаєш ночи? Пощо? Ха, ха, ха!]

Чи найшов я, мамо, ту правду, про яку ти мені згадувала? Ні! Я шукав, але тут, в сїм новім світі, нема її. Нема я тих добрих людей, що обіцювали найти, тай щирости нема. Сей світ лиш маниє до себе, але немає в нім нічого людського, нема того тепла, що в наших сьвітї. А дороги в сїм світі не встелені цвітками, але поганим тернем і воно нас коле. Дуже коле і троїть рани. І я отроїв життя, погане отроїв.

Скажи моїм товаришам, щоб не зазидували мене! дош, бо я їм зазидую. День і ніч...

Тай скажи їм, що правда і тихе щастє панує лише там, де люди, щирі, не лукаві люди!...

Чернівці, 30/XII. 1907.

Звій до свого!

Одинока руська торгівля в Чернівцях при улиці Паньській, число 35

ІВАНА СТЕРНЮКА

Знов 16. грудня сликано було военну раду і на ній, вже — без сорому казка — той же полковник Райс заговорив про капітуляцію; його підтримував Стессель, а все ж таки рада постановила — бороти ся до останнього. Та не дивлячись на се постановлене ради Стессель на власну руку відсилав телеграму до царя, що кріпость вдержить ся всього лиш кілька днів — і уже переписуєть ся з генералом Ноґі. Протести всіх інших начальників не помагали; позиція віддавала ся за позицією, бо саме тоді, як треба, ніколи не було на місці ні людей ні гармат. 19. грудня Стессель післав свою знамениту телеграму цареві, а 20. кріпость була віддана... Але як віддана? На яких умовах? Про се теж говорить ся на суді і малоюсть ся така картина.

В хвилину капітуляції жовнів було до 10 тисяч хорих і звиш 22 тисячі гідних до бою. Запасів було деяких (найменше) на два тижні а інших на 5 місяців. Для мирних жителів було припасів до марта 1908. року. Гармат 312, набоїв до них 31845, а набоїв до „пудметів“ 1255.935 і т. д. — все в тих-же самих пропорціях.

Картина самого підписання капітуляції — надзвичайно характерна. Ранком 20. грудня 1904 року Стессель одержав від ген. Ноґі лист в англійській мові, де говорило ся, що пропозицію Стесселя о капітуляції він, Ноґі, приймає, що делегати мусять зійти ся о 12. год. в селі Шуй шу-ин, але маючи необмежену повномочність підписати умови капітуляції, яка по підписанню має наступити без найменшої проводки. Стессель дав повновласть на підписання тому-ж таки генералу полковнику Райсу і після всякого безладу делегати нарешті з'їхали ся в призначенім селі. Умовно-важнений з японської сторони генерал Идзита дав Райсу вже приготвлені умови капітуляції і заявив, що дає на обзайомлене з ними три чверти години, по ульві котрих прийде за остаточним рішенням.

Точок було багато і не було часу навіть добре їх перелічити; платонічно поспробував дехто з присутних переконувати Райсу енергійно стояти на тім, щоб гарнізон випущено, але ген. Идзита коротко заявив, що цього бути не може. Поки умови переписували ся на біло, Райс послав записку до Стесселя, в якій говорив про важніші точки капітуляції, а також просив дати приказ, щоби нічо в кріпости не нищили і не псували, бо воно вже японське. Стессель відповів йому, що зробив таке розпорядження і приєднав телеграму на ім'я царя, котру просив передати за допомогою Японців. Японці таки зараз її відправили, а о 11. год. вечером капітуляція була підписана. Російська армія і флот, добровольці і урядники — стали полоненими; всі форти, батареї, военні кораблі і пароходи, зброя, склади, гроші — словом все, що належить російському правительству, переходить у власність Японців.

22. грудня російсько-японська комісія виробила порядок передачі, а 23. о 8 год. рано почала ся і сама передача військ. Стессель з військом не прощав ся, та і взагалі Стессель і весь його штаб мовчазно: ні одного розпорядження, ні одного виступу. Родили жовнів і офіцерів опинили ся в страшному положенню і ніяких документів вони не мали, ні грошей, ні видачі провіанту і вже лише сам японський комітет взяв ся дати тому раду, але йому довело ся зазнати, що таке російський генерал. Так, напр., для жінок і дітей офіцерів удало ся випросити у Японців 18 китайських возів, але... 10 з них взяв Стессель під свої річі — і жінкам і дітям довело ся їти пішки дев'ять днів верст в грудні до першої залізничної стації. Полк. Тарков оповідав в суді, що він бачив 70 величезних пакунків прилаштованих так міцно, що вони могли витримати не одну туру кругом світа. Днів п'ять до капітуляції вже говорили про неї, бо... пані Стессельова прислала вже, куди слід за сюсарями для пакування свого добра, а ще за місяць до капітуляції уже в 14. полку робили ся скрині для майна господина героя.

НОВИНКИ.

Чернівці, 2. січня 1907.

Про легкі. Рухлива черновецька „Жіноча Громада“ урядила в грудні цього року цикав відчитів. Останній виклад „про легкі“ мав посол Єротеї Пігуляк. Прелегент познакомив публіку з анатомією легких, звертаючи заразом увагу на гігієнічне плекане здоров'я чоловіка, яким дуже часто легковажить ся. Посол Пігуляк викладав так популярно, з такою ясністю, що всякий слухач слідив з великим зацікавленням за кожним словом викладаючого; не одним, що сказав п. Пігуляк, зможуть слухачі покористуватись. Жіноча громада почуває ся до милого обов'язку послами Пігулякови зложити сердечну подяку за його труд. — Маєм надію, що „Жіноча Громада“ не відволі урядить знова ряд викладів, а за нею підуть напевно і жіночі товариства по провінції.

„Die Zeit“ часопис. З Відня донесли оноді, що звиснийдзєвник „Die Zeit“ стане в найблизших днях офіційним органом німецького бльоку, в яким верховодять

антисеміти. Видавництво мала закупити антисемітська консорція, поза котрою стоять міністр др Гесман і др Ебенгох, за 60.000 корон. Редакція переносить ся до локалю, в яким містила ся доси редакція антисемітської часописи „Deutsche Zeitung“, а причім частина дотеперішних співробітників серед таких обставин очевидячки уступити. Як звісно, дзєвник „Die Zeit“ заложено тому п'ять днів з явною тенденцією конкуренції з „Neue Fr. Presse“. Мимо поступового напрямку видавництва, що стояло під упором таких визначних публіцистів, як проф. др Зінґер і др Каннер, матеріально не вело ся і кінчило кожний рік з чимраз більшим недобором. По п'ятих роках мусіло зрезувати ся своєї політичної програми і перейшло в руки консервативної кляки. Однак показало ся, що вістка ся неправдива. Редакція „Zeitu“ простувє сі вістки у вступній статті, а також переслала часописам, які подали сю вістку, спростованя.

Господарсько-економічні виклади, що відбули ся заходом тов. „Сільський Господар“ у Львові в 26, 27.

28. грудня, розпочав — як доносить „Діло — др. Лев Когут, директор „Союза хліборобських спілок“ в Чернівцях, рефератом на тему „значіє і суть хліборобських спілок на Буковині“. Прелегент вказав на вагу спілковости (кооперації), зазначаючи, що передовсім народи хліборобські лише через спілковість втворюють власний капітал і власний промисел на трієких основах, а се одинака дорога до економічного і політичного визволення. Представив також світлий економічний огляд розвитку Буковини, де на 152 українських громад є 142 кредитних і кілька споживних спілок, котрі є злучені в однім центральнім союзі. Дальше вказав, що характеризує економічну роботу галицької України, а се: безпрограмовість, безплатність, брак визначеної ціли і брак вибору добре обдуманих средств, що вели би до тої ціли. В другім з ряду відчитів др. Кость Левинський з'образив еволюцію спілковости в Галичині і начеркнув коротко те перішній стан спілок, злучених в „Союзі кредитовім“. Оба реферати викликали велике заінтересованє і вдоволенє, а в горячий дискусії прояснилась ся думка, що для хліборобів найвідповіднійші спілкі системи Райфайзена. Під „Народні Доми“, опираючі ся на стат. Шульцого, нема ще у нас по селах підготованого ґрунту і товариство, що лучить в собі спілкі: кредитову, споживну і продукційну, є взагалі резиконне; упадок одної потягає за собою упадок других. Дальше обговорювано потребу скликування інформаційних курсів, чи навіть спеціальних анкет, для вироблення свідомих своєї задачі робітників. Вказувано на брак літератури економічної так для інтелігенції, як також популярної для народу. При тій нагоді довідали ся слухачі, що видавана в Чернівцях часопис „Народне Богатство“ є органом „Союза хліборобських спілок“ і розходить ся в 15 тисячах примірників, а то в той спосіб, що член кожної спілки обов'язаний її передплачувати (стоить річно 1 К 60 сот. і виходить що два тижні).

Процес проти б. посла першої Думи, які підписали виборську відозву, покінчив ся — тим, що двох обжалованих увільнено а всіх прочих засуджено на тримісячну вазніцу.

Оповістки, іменованя і т. п.

Повідомляє ся сим всі заряди руских шкіл, що календарикми і колядками пришлеть ся найдальше до суботи, значить 4. січня с. р. Просить ся в сім зміслі повідомити шкільних дітей. Ті виданя є власністю червонової філії тов. „Руска школа“; гроші і замовленя що до свх двох родів книжочок треба посилати на адресу товарища Дарія Пігуляка в Старій Жучці а на дальше слід посилати так замовленя як і гроші на адресу підписаного, що є касиром редакційного комітету, зато рукописи дотичні самого видавництва „Крайцарової бібліотеки“ посилати на руки Л. Киселиці в Старих Мамаївцях. — *Ом. Іваніцький, голова.*

Перші загальні збори Товариства учителів шкіл висших ім. Скоровиди відбудуть ся в суботу дня 4. січня год. 7. вечером в кімнатах Народного Дому. На дзєвнім порядку: 1) вибори виділу; 2) вільні внесеня. — *Комітет.*

Подяка. Дня 26. грудня с. р. обдаровано в школі в Жадові в присутності пана барона Виктора Василька, пана начальника громади Ів. де Гюана та кількох панів радних громадських 100 бідних пильних дітей теплою одежою. На ту ціль жертвували: пан барон В. Василько 200 К, громада 100 К а до того прилучено процент з запису пок. дідача Олекса де Гюана в сумі 84 К. По обдарованню наступили декламації дітей. При кінці заспівали діти народний гимн а дівчина 4 кл. висказала удачно красно подяку панам жертводавцям, котрих мила мова дуже зрушила. Заряд шкільний висказує всім жертводавцям прилюдну подяку в імені своїм як також в імені обдарованих дітей. — *Т. Кочак, надучитель.*

Подяка. На шкільну оплату для убогого ученика І. кл. їм., Гр. Танасійчука, родом з Руского Банілова, зложили слідуєчі Добродії: Вл. о. К. Данилевич, парох 4 К, о. К. Андрійчук, парохіальний сотрудник, 4 К, тойже із збірки в церкви 2 К 81 с., пп. Садямон Шерє, дідач, 3 К, Роман Алексєвич, постмайстер,

2 К, пані Ф. Харинович, учителька, 2 К, М. Коелер 2 К, Е. Полячек 1 К, В. Реупкий 1 К, Л. Ков 1 К, К. Осадла 1 К, Х. Айфєрман 1 К, М. Шатнер 1 К, А. Бург 50 с, Т. Суркіс 50 с., Никіфєр Вовчук 40 с, всі з Руского Банілова — пп. Николай Шулак учитель в Вашківцях н. Ч. 3 К 40 с і К. Шваб податковий поборця в Вашківцях н. Ч. 2 К. Пна Ірина Лисенєцька учителька з Руского Банілова, на сю ціль зібрала на вечірницях в Вашківцях н. Ч. 16 К 10 с, з „Тарока“ в домі п. Алексєвича в Рускім Банілові 4 К рмзом 52 К 81 с. З того заплачено 40 К шкільної оплати, а 12 К 81 с звернено яко пожичку, зроблену на купно книжок для згаданого ученика. Всім вище наведеним Добродіям складаю іменем згаданого ученика щирю подяку. — *Василь Кайш, учитель в Рус. Банілові.*

Із штуки і літератури.

Попис учеників музичної школи ім. М. Лисєнєва, що відбув ся 15. м. м., дав новий доказ як дбайливости дирекції та сумлінної праці учителів так і пильности та поступу учеників. Трудні розмірно продукції, з якими виступали питомці школи — по найбільше діти з II—IV. рр. — вже по трох місяцях науки, випали взагалі вдоволяючо, деякі прямо знаменито. Найбільше було продукцій фортеп'янових, але й треба признати, що всі учениці і ученики (пп. Шаї, Сімович, Пігуляк, Найда, Сивинул, Кад, Блюмріх, Клим і Ерле) вивязали ся з своїх задач на загальне вдоволенє родичів та численно зібраної публіки, що це жалувала одлесків молоденьким артистам. Уч. П. курсу Дутковский відіграв на скрипці вивоні поправно дует Гебадера, а п. Ключєнко доказала відосіванєм пісень Конкона і Мендельсона, що не тільки має гарний і симпатичний голосок, але й уміє орудувати ним розумно. Загальне вражєнє попису таке, що зарад та учитель нашої школи справді дають своїм питомцям сумлінну науку і стєє найважнійше, що маємо сказати, заховаючи нашу інтелігенцію до єї власної інституції.

Нові українські часописі. Як повідомляє „Р. Кр.“, в Катеринодарі на Кубані д. Доброскок має намір видати часопис українською мовою під назвою „Кубанська Громада“. — З початку нового року почне виходити у Львові що-місячна літературно-наукова часопис під назвою „Бжолка“. Часопис призначена переважно для молодіжї міститимє твори з усіх відділів науки й письменства, окрім великих оповідань та драм. Адреса редакції — Львів Вірменська, 25.

Підручник для гри на кобзі складає відомий бандурист і кобзарь Інат Хоткевич. В підручнику буде зложена теоретична основа гри на сім інструменті й практичні вказівки, з яких можна навчитись володіти кобзою.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Франц Коновоний.

„Кам'яні тіатри“.

Розблєски темно блідих лучів ватри сльвом зневіри почорнілі склиї красять, а тихі кам'яні тіатри пєстять лагідно тихих озер ошлї.

Тихо... На темні, скелєсті улоги місяця сльво впливаєсь яснє... Тихо... Не бачу нікуда дороги, а на огнищі вже полумя гаснє...

Мрію... Поважні, камєністі бруні у місячного сльва яснім вбранні сьють велїчно, мовби цар в корунї, немов би щастє, що давно в Нїрванї зникло, покдало себе в зимній труні... — В віддаї свїтять жовті очі банї...

Я йду...

Я йду... Однак менї де зайду, чи день там буде, чи темна ніч — знаю, що там я тебе не знайду, а сльози вічно пливуть із віч...

Знаю лиш тільки, що де оберну сльозами болу стомлений зір, усюди стрїну думку хїмерну: „Хлопче, дївочим клятьбам не вір“.

РУСКА КАСА ○ РУСКА КАСА

тов. зарєєстрованє з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинока свого рода українська фінансова інституція на Буковині. — Приймає вкладки щадничі і опрєцентувє їх на 6%. — Пай вивосить 40 К і платимо 6%, вписовє 2 К. — Родимці! Хай клич „свій до свого“ відбє ся голосним відгомном по цілій Буковині і най кожний, що почуває себе щирим патріотом-Українцем складає свої ошадности в „Рускій Касі“.

Прєднуйте нам нових членів! Дирекція.

поручає: свій склад свїжих і добірних товарів корінних, овочів полуци, консерв мясних і овочєвих як також ВИНА всякого рода почавши від і корони за фляшку.

Меди питні **КОМНАТУ ДО СЬНІДАНЬ!**

домашного вирєбу і

Свій до свого!

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{5}$ сторони 10 К., $\frac{1}{10}$ сторони 5 К., $\frac{1}{20}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюються після об'єму місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

Зарубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількохразових або при річних замовленнях, значний економ.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.

Належностей за анонси марками поштовими не приймає ся.

Загальні збори рай. каси в Ду-
бівцях відбудуть ся в неділю дня 12.
січня с. р. з слідуєчим денним по-
рядком: 1. Справоздане касове за рік
1906 і 1907. 2. Вильсоване 2 членів
старшини і вибір 2 членів старшини і
надзорчої ради. 3. Підвищене стопи
проц. 4. Вільні внесення. Збори відбудуть
ся в домі Сильвестра Руснака під ч. 194.
Василь Мойсюк, нач.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнітон

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

ДЕШЕВИЙ ХЛІБ

ваги 1 кіло і 40 гр., пріма житний хліб
217 (6—12) по 40 сотиків

продає:

ТЕРНІВАН

Площа Єлисавети (Elisabethplatz) ч. 1.
улиця Руска число 53.
і у всіх філіях.

Рускі Шкільні повідомлення

вже вийшли і можна замовляти їх в друкарні
„Рускої Ради“. **Арнуш (2 штуки) коштують**
10 сот. Висилка лиш за посилаткою або за
попереднім надісланням грошей, згідно і за
аворотом порта.

Я, АННА ЧІЛЯГ

виплекала мого на 185 см довге „Loreley“-волосє через 14 місячне уживанє помади
яку я сама винайшла. Помада та є одиноким средством проти винаданя волося, скріп-
ляє цибульки волосєві, прискорює поріст, ділає успішно на поріст бороди і вуєві і по
короткім вже уживаню привертає волосю на голові і бороді натуральну полєскуєчу барву; охо-
роняє також перед передчасним сивінєм, та удержує молодий буйний волосє аж до пізної старости.

Я ніколи не казала того що лісє панове, яким корінь волосєвий нидіє, будуть коли мали волосє на
голові; однак там де корінь волосє не зовсім замер, моя помада ділає дуже успішно так що в короткім часі
ростє волосє у панів і у пань; **успіх забезпечений.**

Кожний може своє волосє аж до пізної старости утримати довге і густе як лиш буде уживати помади
винаходу пані Анни Чіляг. Ніяке иньше средство не посідає тільки поживних частий для волося як пома-
да Анни Чіляг, яка собі вже здобула світову славу, бо пані і панове по короткім вже її ужитю ледво
одного слюйка, осягнути пожадані успіхи; винаданє волося вже по кількох днях устає а новий волосє під-
ростає. Тисячі листів з признанєм переконують цілий світ і лиш правда увінчає успіх.

В посідних літах появляє ся багато виробів на поріст волося. Ростуть они як гриби по дощц, та
сейчас зникають, а навпаки лиш правда добре держать ся, бо реклами, пусті обіцянки і вимушуванє не вдіє
нічо — треба доказати правду успіхом. Тим паням котрим волосє винадаєть не вистарчає лиш поручити але
треба конче від Анни Чіляг помаду спровадити най ої ділає і успіху самі наглядно пересвідчать ся; моя
фірма, яка існує вже 25 літ дає повну запоруку за успіх.

Ціна одної коробки 1, 2, 3 і 5 зр.

Висилає ся щоденно за попереднім надісланням належитости або з посилаткою до всіх місцевости в цілїм світі.
Висилка впрот з фабрики з відки також належить замовляти.

Анна Чіляг, Відень,**I. Graben Nr. 14.**

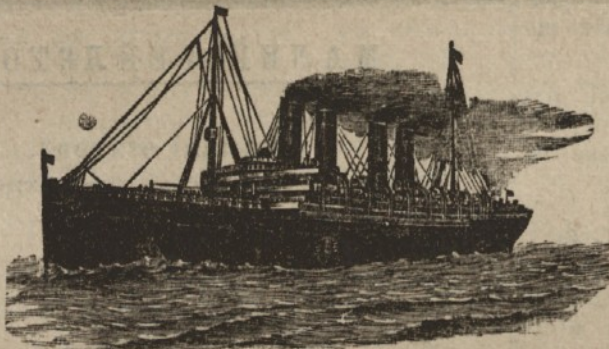
Головний склад в Чернівцях у Шміда і Фонтіна, Дрогерия улица Головна (Енценберга).

153 (—) 14/7

В 6 днях до Америки,

Переїзд подорожних до

Канади і Аргентини

109 (96—104) н. с.

жадайте поясненє

Напишіть лиш картку кореспонденційну до

Falek & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

Володимир Корнич-Ясеницкий

ц. к. радник вишого суду краєвого, н. п.

отворив

адвокатску канцелярию

в Чернівцях, площа Єлисавети 3

напроти нової палати судової. 222 (2—6)

Великий різдвяний торг з 30% зниженем ціл

у фірми

КАРП і ГОРОВІЦ

улиця Головна число 17.

До продажі надійшли: фризьцускі вовняні флянелі, перше
по 90 тепер по 55 кр.; Штофи на костюми 120 см ши-
роки, перше по 1 зр. 20 кр. тепер по 85 кр.; Ріттера-
флянелі, знамениті до праня 78 см широкі по 28 кр.; так
звані „Теппіс-флянелі, колірові 16 кр. — Хустки, коци,
дивани, фіранки, все по значно редукowanych цінах.

216 (5—10)

Виданя „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. к. надвірних фабрик

Рік заложеня 1873.

Капелюхи: І. Генрик Іта у Відни, Осипа Піклера Сили в Грацу.

Черевки: Ф. Л. Попера в Хрудімі, Антона Чапека у Відни.

Товари з альпахи і жінського срібла В. Вахмана і С-жи у Відни.

Знижені ціни футер і всіх зимових товарів.

Дамські ковняри і зарукавкі, найліпші і найновіші товари футрян.

Мужескі шапки, кучми перські, шапки „Sealskin“, „Nutria“, шапки
суковні, елегантескі сорти, дамські шапочки вовняні до ховзанки.Правдиве біле бігера Др-а Ламана, калісони і майтки, вебони і
з Chenil хусточки, шапки вовняні, паньчохи, зарукавочки,
огрівачі колін і пульсів, румунські підвязки.

Трикотові і вовняні камаші.

Товари обувані, найсоліднішою та найліпшою сорти для пань,
панів, хлопців і дитяй.Для панів ляхерки, півчеревки — найновішою сорти.
Капелюхи плюшові, зльодену найліп, англійські і віденські краватки.Куєри до подорожи з замочками і без. Нецзарки до подорожи
і до шити, рами на фотографії, альбоми, касети, світила і
шкатулки, товари шкіряні, ташки дамські, зеркала ручні
і тоалетові, гарнітури до писаня і до курєня, льорнети і
етуа, палички із срібною ручкою або без неї, маншети і
ковнярики.

Кальони і черевки до снігу найліпших фабрикатив.

Найновіші артикули карнавалові:

Для дам наймодніші черевки балеви, загортки, гази і вахлярі
Кляки і циліндри найновішого крою.

Щітки до річій, голови і до зубів.

Парфеуми і мила тоалетові англійської і французкої продукції.

Хусточки батистові, шовкові, паньчохи, шовкові так звані „Flor“
гладкі і „ajour“, рукавички шовкові, ірхові „Marabout“
і иньші, боа, пера струсєві і наймодніші шовкові пояски
найновішого фасону.Шовкові шкариньки, „Flor“ рукавички, найліпших фабрикатив,
сорочки батистові, піки, наймоднішого фасону.

Ковнярики, маншети, краватки, полотняні хусточки і батистові.

Прибори до польованя, торби камаші, зарукавни ірісла полєві
і амуниця.Санки „Rodel“ всі спеціальні сорти. До того шапки камаші,
рукавички і т. п.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана, Захарка.

За редакцію відповідає: Віктор Строїч.